

Jyväskylän ammattikorkeakoulun Eettiset periaatteet

Opintoasioiden lautakunnan vahvistamat 11.12.2018

1	JOHDANTO	2
2	EETTISYYS AMMATTIKORKEAKOULUN ARJESSA	2
2.1	EETTISYYS OPISKELUSSA JA OPETUKSESSA	3
2.2	EETTISYYS TKI- JA LIIKETOIMINNASSA	3
3	MENETTELYTAVAT YLEISIMMISSÄ EETTISYYDEN RIKKOMUKSISSA JA EPÄILYISSÄ	5
3.1	KORKEAKOULUJEN YLEISIMMÄT EETTISET ONGELMAT	5
3.2	HYVÄN TIETEELLISEN KÄYTÄNNÖN LOUKKAAMISTA KOSKEVIEN EPÄILYJEN KÄSITTELYPROSESSI ELI HTK-PROSESSI YLEMMÄN AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINNON OPINNÄYTETÖISSÄ	5
3.3	MENETTELYOHJE AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINNON OPINNÄYTETYÖSSÄ TAI OPPIMISTEHTÄVÄSSÄ ESIINTYNEEN PIITTAAMATTOMUUDEN JA VILPIN KÄSITTELYYN	8
3.4	MENETTELYOHJE TENTTITILANTEESSA TAPAHTUNEEN VILPIN KÄSITTELYYN	9
4	OPISKELIJAN TOIMINNAN EETTISET PERIAATTEET	9
5	HENKILÖSTÖN TOIMINNAN EETTISET PERIAATTEET	10
6	EETTINEN TOIMIKUNTA	11

1 Johdanto

Jyväskylän ammattikorkeakoulun Eettiset periaatteet -asiakirjassa esitetään ne keskeiset periaatteet ja menettelytavat, joilla edistetään toiminnan puolueettomuutta, totuudellisuutta ja yhteisöllisyyttä korkeakouluyhteisön arjessa. Eettisten periaatteiden tarkoituksena on vahvistaa korkeakouluyhteisön jäsenten eettistä tietoisuutta ja edistää yhteisten periaatteiden noudattamista ongelmatilanteissa.

Eettisiä periaatteita kuvataan ammattikorkeakoulun arjen; opiskelun ja opetuksen, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) sekä liiketoiminnan kannalta. Lisäksi asiakirjassa kuvataan menettelytavat yleisimmissä eettisyyden rikkomuksissa ja epäilyissä, opiskelijan ja henkilöstön eettiset periaatteet sekä eettisen toimikunnan tehtävät.

2 Eettisyys ammattikorkeakoulun arjessa

Jyväskylän ammattikorkeakoulun arvot ovat luottamus, luovuus ja vastuu. Jokainen ammattikorkeakouluyhteisön jäsen noudattaa toiminnassaan näitä arvoja. Lisäksi toimintaa ohjaavat yleiset eettiset periaatteet ja niitä täydentävät ammattialakohtaiset eettiset ja tietosuojaa koskevat ohjeistukset.

Ammattikorkeakoulun perustehtäviä ovat korkeakouluopetus sekä työelämää, koulutusta ja aluekehitystä palveleva tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta sekä palvelutoiminta. Eettisyys on luonnollinen osa kaikkea toimintaa. Eettisten periaatteiden selkeys ja yhtenäisyys on erityisen tärkeää silloin, kun toiminnassa on tapahtunut jotakin eettisiä periaatteita loukkaavaa tai kun ilmenee epäily eettisestä rikkomuksesta.

Jokaista opiskelijaa ja henkilöstön jäsentä kohdellaan korkeakoulussa oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti ilman rotuun, väriin, sukupuoleen, kieleen, uskontoon, poliittiseen tai muuhun mielipiteeseen, kansalliseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, omaisuuteen, syntyperään tai muuhun tekijään perustuvaa erotusta (YK:n ihmisoikeuksien julistus). Jokainen korkeakouluyhteisön jäsen toimii vastuullisesti edistäen toiminnallaan kestävä, taloudellista, kulttuurista, ekologista ja sosiaalista kehitystä.

Jyväskylän ammattikorkeakoulun eettisistä periaatteista tiedotetaan ja niistä keskustellaan opiskelijoiden ja henkilöstön kesken säännöllisesti. Keskeisiä kanavia opiskelijoille ovat orientaatioviikot, opiskelijaintranet ja opinto-opas, henkilöstölle perehdytystilaisuudet, henkilöstökokoukset ja henkilöstöintranet.

Opinnäytetöihin ja raportteihin sekä muuhun opiskeluun kuten harjoitteluun liittyvät eettiset erityisohjeistukset käsitellään kyseessä olevien opintojaksojen yhteydessä. Jokainen opetushenkilökunnan ja ammattialansa edustaja vastaa eettisten periaatteiden tiedottamisesta omalta osaltaan.

2.1 Eettisyys opiskelussa ja opetuksessa

Opiskelijan päätavoitteena on oppia, kasvaa ja kehittyä kohti tulevan ammattialansa asiantuntijuutta. Hän toimii korkeakouluyhteisönsä vastuullisena jäsenenä noudattaen Jyväskylän ammattikorkeakoulun arvoja sekä eettisiä ja kestävän kehityksen periaatteita opiskelussaan, harjoittelussaan, osallistuessaan TKI-toimintaan, suhteessa muihin korkeakouluyhteisön jäseniin sekä yhteistyöverkostoissa. Opiskelija toimii aktiivisesti eettisen osaamisensa kehittämiseksi ja osallistuu keskusteluun toiminnan eettisyydestä.

Eettinen osaaminen on nostettu ammattikorkeakoulun opiskelijoiden yhteiseksi, yleiseksi työelämän kompetenssiksi, jolloin myös opetuksen, opiskelun ja TKI-toiminnan tulee edistää tämän kompetenssin kehittymistä.

Henkilöstön tehtävänä on edistää opiskelijoiden oppimista, kasvamista ja kehittymistä kohti oman ammattialansa asiantuntijuutta. Henkilöstö noudattaa Jyväskylän ammattikorkeakoulun arvoja sekä eettisiä ja kestävän kehityksen periaatteita opetuksessaan, TKI- ja liiketoiminnassaan ja yhteistyöverkostoissaan.

Jokaisen korkeakouluyhteisön jäsenen oikeutta tulla kuulluksi tulee kunnioittaa. Korkeakoulussa noudatetaan hyvää hallintotapaa eivätkä esteelliset henkilöt osallistu asioiden käsittelyyn.

2.2 Eettisyys TKI- ja liiketoiminnassa

Jyväskylän ammattikorkeakoulu on sitoutunut noudattamaan TKI-toiminnassaan tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) ohjeistusta hyvästä tieteellisestä käytännöstä ja sen loukkausepäilyjen käsittelystä (ks. HTK –ohje kpl 3.2) sekä ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettisiä periaatteita, avoimen tieteen ja tutkimuksen tavoitteita ja periaatteita sekä henkilötietojen käsittelyä ja yksityisyyden suojaa koskevia tietosuojasäännöksiä.

Tämän mukaisesti TKI- ja liiketoimintaan osallistuvat henkilöstö ja opiskelijat:

- kunnioittavat tutkittavien ihmisarvoa, yksityisyyttä, itsemääräämisoikeutta ja muita oikeuksia.
- kunnioittavat aineellista ja aineetonta kulttuuri- ja luonnonperintöä sekä luonnon monimuotoisuutta.
- välttävät tutkittaville ihmisille, yhteisöille ja muille tutkimuskohteille koituvia riskejä, vahinkoja ja haittoja.
- noudattavat rehellisyyttä, yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta TKI- ja liiketoiminnan suunnittelussa, toteutuksessa, arvioinnissa ja raportoinnissa.
- soveltavat toimiinsa perusteltuja ja eettisesti kestäviä tiedonhankinta-, tutkimus- ja arviointimenetelmiä ja toteuttavat toiminnan luonteeseen kuuluvaa avoimuutta ja vastuullista viestintää tuloksia julkaistessaan;

- ottavat muiden asiantuntijoiden ja tutkijoiden työn sekä saavutukset asiallisella tavalla huomioon niin, että he kunnioittavat näiden työtä, viittaavat heidän työhönsä asianmukaisella tavalla sekä antavat heidän saavutuksilleen niille kuuluvat arvon ja merkityksen omassa työssään ja sen tuloksia julkaistessaan
- suunnittelevat, toteuttavat ja raportoivat tutkimuksen ja tulokset sekä tallentavat siinä syntyneet tietoaineistot tieteelliselle tiedolle asetettujen vaatimusten mukaisesti tekijänoikeudet huomioon ottaen.
- hankkivat tarvittavat tutkimusluvut ja tekevät tietyillä aloilla vaadittavan eettisen ennakkoarvioinnin
- sopivat ennen tutkimus- ja kehityshankkeen tai liiketoiminnan tehtävänannon aloittamista kaikkien osapuolten oikeudet, tekijyyttä koskevat periaatteet, vastuut ja velvollisuudet sekä aineistojen säilyttämistä ja käyttöoikeuksia koskevat kysymykset kaikkien osapuolten hyväksymällä tavalla
- ilmoittavat tutkimus- ja kehityshankkeisiin osallistuville rahoituslähteet ja toiminnan suorittamisen kannalta merkitykselliset muut sidonnaisuudet ja raportoivat nämä tuloksia julkaistessaan
- pidättäytyvät tutkimus- ja kehityshankkeessa olevista arviointi- ja päätöksentekotilanteista, jos on syytä epäillä heidän olevan esteellisiä
- noudattavat hyvää hallintokäytäntöä ja ottavat huomioon henkilöstö- ja taloushallinnon normit sekä tietosuojaa koskevat kysymykset
- huolehtivat liiketoiminnassa yrityksen/asiakkaan liiketoimintaan liittyvän luottamuksellisen tiedon salassapidosta
- toimivat yhteistyökumppaneitamme kohtaan yhdenvertaisesti ja kunnioittavasti myös monikulttuurisessa toimintaympäristössä
- noudattavat ja kunnioittavat yhteistyökumppaneiden kulttuuria, lainsäädäntöä ja hallinnollisia käytänteitä
- vahvistavat korkeakoulu yhteisön moninaisuutta edistäen kansainvälisyyttä
- toimivat hyvää hallintotapaa noudattaen
- huomioivat sidosryhmien ja asiakkaiden antaman palautteen ja ottavat sen huomioon kehittämistoiminnassa
- noudattavat yhteisesti sovittuja periaatteita hankintojen ja kilpailutusten suhteen
- noudattavat kohtuullista vieraanvaraisuutta, niin että se ei vaaranna antajan tai saajan riippumattomuutta (vrt. JAMKin johtosääntö ja JAMKin ohje vieraanvaraisuudesta, edustamisesta ja lahjoista)

Lisäksi JAMKissa noudatetaan Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta TOKESin ohjeistusta (MMM036:00/2013) siltä osin kuin se liittyy ammattikorkeakoulun TKI-toimintaan.

3 Menettelytavat yleisimmissä eettisyyden rikkomuksissa ja epäilyissä

3.1 Korkeakoulujen yleisimmät eettiset ongelmat

Korkeakoulujen yleisimpiä eettisiä ongelmia ovat piittaamattomuus ja vilppi.

Piittaamattomuus:

- Laiminlyönnit TKI-toiminnassa
- Muiden tutkijoiden/kehittäjien osuuden vähättely
- Puutteellinen viittaaminen aiemmin julkaistuihin tuloksiin sekä tulosten ja menetelmien harhaan johtava raportointi
- Tulosten ja tutkimusaineistojen puutteellinen kirjaaminen ja säilyttäminen
- Samojen tulosten julkaiseminen useita kertoja näennäisesti uusina (itsensä plagiointi)
- Epäasiallinen käyttäytyminen ja häirintä
- Epäasiallinen käyttäytyminen eri medioissa

Vilppi:

- Sepittäminen, joka on keksittyjen havaintojen tai tulosten esittämistä ominaan
- Vääristely, joka on alkuperäisten havaintojen tarkoituksellista muokkausta ja esittämistä niin, että havaintoihin perustuva tulos muuttuu. Vääristelyä on myös johtopäätösten kannalta olennaisten tulosten esittämättä jättäminen
- Luvaton lainaaminen eli plagiointi, joka on toisen julkituoman tutkimussuunnitelman, harjoitteluraportin, opiskelutehtävän tai muun tekstin ja sen osan esittämistä omanaan
- Anastaminen, joka on alkuperäisen kehittämis- ja tutkimusidean, -suunnitelman tai –havaintojen oikeudetonta esittämistä tai käyttämistä omista nimissään
- Luntaaminen tenttitilanteessa

3.2 Hyvän tieteellisen käytännön loukkaamista koskevien epäilyjen käsittelyprosessi eli HTK-prosessi ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetöissä

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan HTK-ohje (Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa, Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2012) on eettinen ohje hyvän tieteellisen käytännön loukkauksia koskevien epäilyjen käsittelemiseksi yliopistoissa, ammattikorkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa.

Ammattikorkeakoulun rehtorilla on vastuu menettelyohjeen noudattamisesta, ja hän vastaa päätöksenteosta koko prosessin ajan. Päätöksentekoa ei voi siirtää toiselle. HTK-prosessissa keskeistä on puolueettomuus ja oikeudenmukaisuus, osapuolten kuuleminen, käsittelyn nopeus, esteellisyyperiaatteiden noudattaminen sekä prosessin jokaisen vaiheen huolellinen dokumentointi.

HTK-tutkimamenettelyssä on noudatettava hallintolain (434/2003) periaatteita. Niissä määritellään muun muassa hyvän hallinnon perusteet ja esteellisyysperusteet. Hyvän tieteellisen käytännön loukkausta koskevasta epäilystä ja siihen liittyvistä päätöksistä HTK-prosessin eri vaiheissa tehdään ilmoitus Tutkimuseettiselle neuvottelukunnalle.

Ohjetta sovelletaan tieteelliseen tutkimus- ja julkaisutoimintaan, tieteelliseen työhön välittömästi liittyvään muuhun kirjalliseen toimintaan, kuten oppikirjoihin, rahoitus- ja hankehakemuksiin, poster-esityksiin sekä maisteritasoisii opinnäytetöihin, mukaan lukien ylempien ammattikorkeakoulututkintojen hyväksytyt opinnäytetyöt. Myös ammattikorkeakoulujen ylempien tutkintojen opinnäyteteisiin kohdistuvat HTK-loukkausepäilyt tutkitaan näiden ohjeiden mukaan, vaikka opinnäytettä ei olisi julkaistu. Jos opinnäytteen hyväksymisestä ei ole tehty päätöstä, voi oppilaitos tutkia epäilyn myös muun menettelyn avulla, jos epäilty ei vaadi näiden ohjeiden mukaista tutkintaa. (TENK 2012, 10)

Mikäli YAMK-opinnäytetyön hyväksymisestä ei ole vielä tehty päätöstä opinnäytetyöryhmässä, siihen kohdistunut HTK-loukkausepäily tutkitaan 3.3. kappaleessa kuvatun menettelyohjeen mukaan (Menettelyohje ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyössä tai oppimistehtävässä esiintyneen piittamattomuuden ja vilpin käsittelyyn), jos epäilty ei vaadi TENK (2012) ohjeiden mukaista tutkintaa. Rehtori päättää tutkinnan pohjalta, onko hyvän tieteellisen käytännön loukkaus tapahtunut. Päätös annetaan tiedoksi epäilyn kohteelle, epäilyn esittäjälle sekä tutkimuseettiselle neuvottelukunnalle. Päätökseen tyytymätön voi pyytää tutkimuseettisen neuvottelukunnan lausunnon kuuden kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan.

Menettelyohje hyväksytyin Ylemmän AMK-tutkinnon opinnäytetyön HTK-loukkausepäilyssä

1. Epäily hyvän tieteellisen käytännön loukkauksesta saatetaan rehtorin tietoon kirjallisella ilmoituksella.
2. Rehtori päättää esiselvityksen käynnistämistä. Esiselvitys voidaan jättää käynnistämättä, jos epäily ei kuulu HTK-ohjeen soveltamisalaan, jos epäilyilmoitus on perätön tai jos siihen on joku muu syy, kuten esiselvityksen aloittaminen toisessa organisaatiossa.

Perusteltu päätös esiselvityksen käynnistämättä jättämisestä on saatettava epäilyn esittäjän, epäillyn sekä tutkimuseettisen neuvottelukunnan tietoon. Päätökseen tyytymätön voi pyytää tutkimuseettisen neuvottelukunnan lausunnon kuuden kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan.

Esiselvityksen käynnistämistä on ilmoitettava viipymättä epäilyn esittäjälle, epäillylle sekä tutkimuseettiselle neuvottelukunnalle.

3. Esiselvityksessä kartoitetaan alustavasti epäilyjen aiheellisuus ja niiden tueksi esitetyt perusteet, kuullaan ilmoituksen tekijää, epäiltyä ja tarpeen mukaan asiantuntijoita. Esiselvitys on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta, jollei ole erityisiä syitä, joiden vuoksi selvitykseen tarvitaan pitempi aika.

Jos epäily osoittautuu aiheettomaksi esiselvityksen perusteella, rehtori tekee päätöksen asian käsittelyn lopettamisesta ja asia saatetaan epäilyn esittäjän, epäilyn sekä tutkimuseettisen neuvottelukunnan tietoon. Päätökseen tyytymätön voi pyytää tutkimuseettisen neuvottelukunnan lausunnon kuuden kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan.

4. Jos esiselvityksen jälkeen on edelleen syytä epäillä piittaamattomuutta hyvästä tieteellisestä käytännöstä tai vilppiä tieteellisessä toiminnassa, rehtori käynnistää varsinaisen tutkinnan. Tutkinnan käynnistäminen on tarpeetonta, jos jo esiselvitys on osoittanut, että HTK-loukkaus on tapahtunut ja epäily tyytyy esiselvitykseen eikä muutoin ole erityistä syytä toimittaa tutkintaa. Tällöin rehtori antaa päätöksen esiselvityksen perusteella.
5. Rehtori perustaa varsinaista tutkintaa varten tutkintaryhmän, jossa tulee olla edustettuna ao. tieteenalan ja juridiikan sekä muu tarvittava asiantuntemus. Ryhmässä on oltava vähintään kaksi organisaation ulkopuolista henkilöä. Tutkinnan aloittamisesta informoidaan asianosaisia ja tutkimuseettistä neuvottelukuntaa.
6. Tutkinta tulee suorittaa mahdollisimman nopeasti, ja sen kaikki vaiheet on dokumentoitava tarkasti. Tutkintaryhmä antaa työstään loppuraportin, jossa tulee olla:
  - a. kuvaus tutkimuksesta tai toiminnasta, josta epäily on esitetty sekä epäilyn perusteet
  - b. selostus tutkimusryhmän toiminnasta ja osapuolten kuulemisesta
  - c. tutkintaryhmän perusteltu arvio siitä, onko epäilyn osalta kyseessä vilppi tai piittaamattomuus hyvästä tieteellisestä käytännöstä sekä arvio loukkauksen luonteesta, vakavuudesta ja toistumisesta
  - d. tarvittaessa luettelo tutkimusaineistoista, -tuloksista ja julkaisuista, joihin tutkintaryhmä katsoo sisältyvän vilppiä tai piittaamattomuutta
  - e. johtopäätökset ja mahdolliset ehdotuksen loukkauksen seurausten korjaamiseksi
7. Rehtori päättää, onko hyvän tieteellisen käytännön loukkaus tapahtunut. Päätös annetaan tiedoksi epäilyn kohteelle, epäilyn esittäjälle sekä tutkimuseettiselle neuvottelukunnalle. Päätökseen tyytymätön voi pyytää tutkimuseettisen neuvottelukunnan lausunnon kuuden kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Jos tutkinnassa todetaan, että kyseessä on vilppi tieteellisessä toiminnassa, tutkintaraportin johtopäätökset on pyrittävä julkistamaan tutkintaryhmän sopivaksi katsomalla tavalla ja mahdollisuuksien mukaan ainakin siinä julkaisukanavassa, missä vilpillisen tutkimuksen tulokset tai vilpillisin keinoin aikaansaatu tuotos on jo julkaistu. Tämän lisäksi todettu HTK-loukkaus voi johtaa muihin seuraamuksiin, joihin rehtori on oikeutettu tai velvollinen esimerkiksi hallinto-, rikos- tai työoikeudellisen lainsäädännön nojalla tai sopimusoikeudellisilla perusteilla. Jos hyvän tieteellisen käytännön loukkaus on tapahtunut, loukkauksen johdosta määrättävän seuraamuksen on oltava oikeudenmukaisessa suhteessa loukkauksen vakavuuteen.

3.3 Menettelyohje ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyössä tai oppimistehtävässä esiintyneen piittaamattomuuden ja vilpin käsittelyyn

Menettelyohje koskee ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta sekä elinikäisen oppimisen koulutusmuotoja (esim. avoin ammattikorkeakoulu, erikoistumiskoulutukset ja korkeakouludiplomit).

Kun opettaja epäilee opiskelijan syyllistyneen piittaamattomuuteen tai vilppiin amk-tutkintoon liittyvässä opinnäytetyössä tai muussa oppimistehtävässä, menetellään seuraavasti:

1. Selvitys opiskelijalta

Kun on olemassa epäily piittaamattomuudesta tai vilpistä, opettaja ottaa ensin viipymättä yhteyttä opiskelijaan ja pyytää selvitystä epäilyttävän suorituksen tekotavasta, käytetyistä lähteistä jne. Mikäli opiskelijan antama selvitys ei poista epäilyä, saatetaan asia yksikönjohtajan tietoon.

2. Kirjallinen ilmoitus

Epäily piittaamattomuudesta tai vilpistä saatetaan yksikönjohtajan tietoon kirjallisella ilmoituksella, jossa epäily yksilöidään ja perustellaan. Kaikki epäillyt tapaukset saatetaan yksikönjohtajan tietoon eli JAMKissa on käytössä nollatoleranssi epäilyjen suhteen. Kurinpitoasiat dokumentoidaan asiakirjahallintaan raportoinnin ja yhtenäisten käytänteiden mahdollistamiseksi.

3. Päätös tutkinnan aloittamisesta

Yksikönjohtaja päättää tutkinnan aloittamisesta. Päätös tutkinnan aloittamisesta ja sen perusteesta on ilmoitettava välittömästi opiskelijalle. Yksikönjohtaja hankkii tutkintaa varten tarpeellisen tausta-aineiston ja kuulee opettajaa, epäiltyä opiskelijaa ja tarpeen mukaan asiantuntijoita tai eettistä toimikuntaa.

4. Tutkinnasta raportointi

Tutkinnasta laaditaan raportti, jonka tulee sisältää

- selostus toiminnasta, josta piittaamattomuus- tai vilppiepäily on esitetty sekä epäilyn perusteet
- arvio siitä, onko epäilty toiminta piittaamattomuutta hyvästä tieteellisestä käytännöstä vai vilppiä
- arvio siitä, minkä tyyppisestä hyvän tieteellisen käyttäytymisen loukkauksesta on kyse
- arvio loukkauksen vakavuudesta, toistumisesta ja piittaamattomuuden asteesta sekä ehdotukset loukkauksen korjaamiseksi

5. Päätös seuraamuksista

Jos piittaamattomuus- tai vilppiepäily osoittautuu tutkinnan perusteella aiheettomaksi, yksikönjohtaja tiedottaa tästä asianomaiselle ja kaikille tutkintaan osallistuneille.

Jos opinnäytetyöhön liittyvä piittaamattomuus- tai vilppiepäily on osoitettu toteen, yksikönjohtaja tekee rehtorille esityksen varoituksesta. Rehtorin päätös varoituksesta saatetaan opiskelijan, opettajan, yksikönjohtajan ja eettisen toimikunnan tietoon. Opinnäytetyö, johon piittaamattomuus tai vilppi liittyy, jätetään hyväksymättä, ja opiskelija tekee kokonaan uuden opinnäytetyön.

Muissa kirjallisissa tehtävissä esiintyvä piittaamattomuus tai vilppi johtaa yksikönjohtajan antamaan huomautukseen. Opintosuoritus, johon piittaamattomuus tai vilppi liittyy, jätetään hyväksymättä. Mikäli piittaamattomuus tai vilppi toistuu toisen tai useamman kerran, seuraamuksena on rehtorin antama varoitus tai jopa määräaikainen erottaminen. Määräaikaisesta erottamisesta päättää ammattikorkeakoulun hallitus (Laki 932/2014, 38§, Jyväskylän ammattikorkeakoulun tutkintosääntö 40 §).

3.4 Menettelyohje tenttitilanteessa tapahtuneen vilpin käsittelyyn

Opiskelijan syyllistyessä todistettavasti vilppiin tenttitilanteessa, tentin valvoja poistaa hänet välittömästi tenttitilaisuudesta, ja hänen tenttisuorituksensa hylätään. Opintosuoritus voidaan hylätä myös silloin, kun vilppi havaitaan vasta tenttitilaisuuden jälkeen.

Vilpistä tehdään kirjallinen ilmoitus yksikönjohtajalle ja rehtorille. Opiskelijalle annetaan mahdollisuus tulla kuulluksi. Opiskelijaa voidaan kurinpidollisesti rangaista rikkomuksen vakavuudesta riippuen varoituksella tai erottamalla hänet määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi. Varoituksesta päättää rehtori ja erottamisesta määräajaksi ammattikorkeakoulun hallitus (Laki 932/2014, 38§, Jyväskylän ammattikorkeakoulun tutkintosääntö 40 §).

4 Opiskelijan toiminnan eettiset periaatteet

1. Pää tavoitteeni on oppia, kasvaa ja kehittyä oman ammattialani asiantuntijatehtäviin. Harjoittelen ja kehitän työelämävalmiuksiani vastuullisena työntekijänä jo opiskeluaikanani.
2. Sovellan kaikessa toiminnassani kestävän kehityksen periaatteita.
3. Huolehdin itsestäni ja opiskelukyvystäni sekä edistän korkeakouluyhteisöni hyvinvointia ja yhteishenkeä.
4. Edistän toiminnallani sekä omaa oppimistani että opiskelutovereiden oppimista.
5. Tunnustan muiden tekemän työn arvon ja toimin aina rehellisesti. Niinpä
  - en toimi vilpillisesti opetus- ja tenttitilanteissa,
  - opintosuoritukseni ovat omaa tuotantoani, ellei kyse ole pari- tai ryhmätyöstä, jolloin yhteistyö käy ilmi tekijäluettelosta tai muulla tavoin,

- ilmoitan aina käyttämäni lähteet,
  - olen korkeakouluuyhteisön jäsen, ja ymmärrän, ettei yksilöllisiä vaateitani aina voida toteuttaa sekä
  - puutun asianmukaisesti havaitsemiini eettisiin epäkohtiin.
6. Kunnioitan henkilöstön työtä ja työaika. Niinpä
- huolehdin osaltani työrauhasta,
  - opiskelen ja toimin aktiivisesti ja vastuullisesti sekä
  - annan asiallista palautetta. Ymmärrän palautteenannon tärkeyden koulutuksen kehittämisen kannalta.
7. Olen myönteinen esikuva toisille opiskelijoille.
8. Käyttäydyn asiallisesti, toisia kunnioittavasti ja eettisesti kestävästi kaikessa toiminnassani toimintaympäristöstä riippumatta, myös sosiaalisessa mediassa.
9. Toimin yhdenvertaisesti ja eettisesti kaikkia kulttuureja kohtaan
- Kunnioitan korkeakouluuyhteisön monikulttuurisuutta
  - Suhtaudun myönteisesti ja edistän toiminnallani kulttuurien välistä vuorovaikutusta

5 Henkilöstön toiminnan eettiset periaatteet

1. Huolehdin opiskelijoiden ohjauksesta, oppimisen edistymisestä ja toimintaympäristömme kehittymisestä.
2. Kohtelen opiskelijoita ja työtovereitani tasapuolisesti.
3. Mikäli tehtäviini kuuluu oppimisen tai osaamisen arviointi, teen sen tasapuolisesti ja asiallisesti.
4. Annan tunnustusta, kun opiskelijan tai työtoverini työskentely edistää hänen tai muiden oppimista tai työskentelyä.
5. Huolehdin osaltani työrauhasta ja puutun asianmukaisesti havaitsemiini eettisiin epäkohtiin.
6. Huolehdin itsestäni, työkyvystäni ja koko työyhteisöni hyvinvoinnista.
7. Kehitän itseäni oman alan asiantuntijana ja opettajana ja edistän työyhteisöni oppimista ja kehittymistä sekä vastuullista ja kestävästä kehityksen mukaista toimintaa.
8. Kunnioitan opiskelijoiden, työtovereitteni ja yhteistyökumppaneitteni näkemyksiä ja heidän antamaansa asiallista palautetta.

9. En pyri ansiottomasti hyötymään opiskelijoiden, työtovereitteni tai yhteistyökumppaneitteni työpanoksesta.
10. Olen myönteinen esikuva opiskelijoille ja työtovereilleni.
11. Käyttäydyn asiallisesti, toisia kunnioittavasti ja eettisesti kestävästi kaikessa toiminnassani toimintaympäristöstä riippumatta, myös sosiaalisessa mediassa.
12. Toimin yhdenvertaisesti ja eettisesti kaikkia kulttuureja kohtaan
  - Kunnioitan korkeakoulu yhteisön monikulttuurisuutta
  - Suhtaudun myönteisesti ja edistän toiminnallani kulttuurien välistä vuorovaikutusta

6 Eettinen toimikunta

Jyväskylän ammattikorkeakoulussa on eettinen toimikunta, jonka toiminnan tarkoituksena on edistää eettisten periaatteiden toteutumista ammattikorkeakoulun toiminnassa. Eettisen toimikunnan nimeää rehtori.

Eettisen toimikunnan tehtävänä on:

1. toimia ammattikorkeakoulun yleistä toiminnan eettisyyttä kehittävänä ja seuraavana toimielimenä,
2. käsitellä ja antaa suosituksia eettisiin kysymyksiin opiskelun, opetuksen, TKI- ja liiketoiminnan alueilla,
3. laatia eettiset periaatteet ja ohjeistukset opetukseen ja opiskeluun, TKI- ja liiketoimintaan, seurata niiden toteutumista sekä kehittää ja uudistaa niitä tarpeen mukaan,
4. laatia periaatteet ja ohjeistukset opinnäytetöiden ja muiden raporttien aitouden takaamiseksi, seurata niiden toteutumista sekä kehittää ja uudistaa niitä tarpeen mukaan sekä
6. tiedottaa edellä mainituista asioista.

Rehtori nimittää Eettisen toimikunnan ja sille puheenjohtajan määrääjäksi. Toimikunta voi tarvittaessa käyttää toimikunnan ulkopuolisia asiantuntijoita.

Toimikunnan jäseniä sitoo vaitiolovelvollisuus toimikunnassa käsiteltävistä asioista. Jos toimikunnan käsiteltäväksi tulee sen jäsentä koskeva asia, on tämän pidättäydyttävä asian käsittelystä.

Lähteet ja lisätietoja:

[Ammattikorkeakoululaki 2014/932](#)

[Jyväskylän ammattikorkeakoulun tutkintosääntö](#)

[Tutkimuseettinen neuvottelukunta](#)

[Avoim tiede](#)

[Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunta TOKES](#)

[Tietosuojavaltuutetun toimisto](#)